

XI. OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA

RAZVOJNI PUT BRAKA

POZDRAV SUDIONICIMA

Preizvišeni gospodine biskupe,
dragi svećenici,
cijenjeni sudionici XI. obiteljske ljetne škole!
Dragi prijatelji!

Srdačno vas pozdravljam i želim vam toplu dobrodošlicu u svoje ime i u ime suradnika Obiteljskog centra Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove.

»Brak kao ljudska stvarnost nije nešto mehaničko ili statičko, već je dinamičan proces« — rekao je Sveti Otac u svom govoru sucima rimskog Ženiđenog suda 4. 2. 1980. Ta nam je misao poslužila kao okvirna tema ovogodišnje Ljetne škole: »Razvojni put braka«. Kao svaki dinamičan proces, tako je i brak na svom putu prema punom ostvarenju izložen mnogim utjecajima izvana i iznutra. Ima svojih svijetlih trenutaka, svojih uspona, ali i svojih kočnica i padova. U nizu predavanja pokušat ćemo se zaustaviti na nekim od najvažnijih momenata u dinamizmu braka i razmišljati o njima u svjetlu suvremenih humanističkih znanosti: pedagogije, psihologije, seksologije.

Prve godine braka, razdoblje do rođenja prvog djeteta karakterizira radost nepomućenog pripadanja jedno drugom. No istodobno nosi sa sobom teškoće i zadatak prilagođavanja dviju individualnih naravi, sračunje dviju samostalnih osoba. Taj proces zbližavanja osoba, nipošto, međutim, ne završava s prvim godinama već ostaje trajan zadatak. Svoj

najveći test nalazi u zajedničkim odlukama. Svaka odluka znači i odricanje, a svaka zajednička odluka pretpostavlja još i povjerenje u partnera i spremnost na kompromise.

Seksualni sklad jedna je od garancija stabilnosti braka. No taj sklad nije datost, nego ostvarenje. Neuspjeh seksualnog sklada može postati povod za nezadovoljstvo i ohlađenje odnosa među partnerima. Ljubomora se javlja upravo kao percepcija da se naklonost partnera okreće trećoj osobi. Sa svojom iracionalnošću i neobično jakim osjećajnim nabojem ljubomora može zatrovati zajednički život i zaustaviti daljnji rast braka.

Brak se bitno transformira rođenjem prvog djeteta — postaje obitelj. Očekivano dijete bez sumnje znači radost i obogaćenje muža i žene. No ovaj »ulazak trećeg iznutra« u brak nerijetko se doživljava i kao prijetnja dosadašnjem intimnom odnosu među bračnim drugovima. Roditeljstvo je radost, ali i zadatak koji se mora svjesno i svaki dan iznova ostvarivati.

Nema sumnje da humanističke znanosti mogu pomoći da čovjek živi svoj brak svjesnije i, rekao bih, ljudskije. No kad je riječ o kršćanskom braku, to ipak nije dovoljno. Dinamizam kršćanskog braka ne iscrpljuje se u horizontalnim vezama. U njemu djeluje i jedan tajanstveni faktor X: milost sakramenta. I jedna nadnaravna dimenzija: čovjekov odnos prema Bogu. Crkva kao čuvarica Božje Objave o čovjeku autentično interpretira taj odnos. Prošle je godine papa Ivan Pavao II. u svojoj apostolskoj pobudnici »Familiaris Consortio« progovorio o kršćanskoj viziji braka i obitelji. Pokušat ćemo zaci u tu teološku dimenziju braka. A milosnu dimenziju braka produbljit ćemo u zajedničkim euharistijskim slavljinama i razmatranjima.

Brak nije nešto mehaničko i statičko, nego dinamičan proces. To znači da nije datost, nego zadatak. Odgovorni smo za svoj brak. Ako to shvatimo, XI. obiteljska ljetna škola postigla je svoju svrhu. To Vam od srca želim.

Mihalj Szentmártoni SJ
direktor Obiteljskog centra